

Η πισίνα στην αρχαιότητα

Το "μεγάλο λουτρό" είναι η πρώτη δημόσια δεξαμενή νερού στον αρχαίο κόσμο. Υπήρχε πριν από 5000 χρόνια στον πακιστανικό οικισμό Mohenjo-daro. Αυτή η δεξαμενή διαστάσεων 7x12, με μέγιστο βάθος 2,4 μέτρα έχει δύο φαρδιές σκάλες που οδηγούν προς τα κάτω στη δεξαμενή από το βορρά προς νότο και μικρές εγκοπές στις άκρες των σκαλοπατιών όπου πιστεύεται ότι είχαν ξύλινες σανίδες ή πέλαμα. Στο πάνω μέρος της σκάλας βρίσκεται ένα μικρό περβάζι με άκρη από τούβλα που εκτείνεται σε όλο το πλάτος της πισίνας. Οι άνθρωποι που κατεβαίνουν τις σκάλες θα μπορούσαν να κινηθούν κατά μήκος αυτής της προεξοχής χωρίς να μπουν στην πισίνα. Δηλαδή είναι το επιχειλίο της πισίνας. Το δάπεδο της δεξαμενής είναι υδατοστεγές λόγω των πολύ καλά τοποθετημένων τούβλων που τοποθετούνται στην άκρη με γύψο και τα πλευρικά τοιχώματα με παρόμοιο τρόπο. Για να γίνει η δεξαμενή ακόμα πιο στεγανή στο νερό, τοποθετήθηκε ένα παχύ στρώμα φυσικής πίσσας κατά μήκος των πλευρών της δεξαμενής και πιθανώς επίσης κάτω από το πάτωμα.

Κιονοστοιχίες τούβλων ανακαλύφθηκαν στις ανατολική, βόρεια και νότια πλευρά . Οι διατηρημένες στήλες έχουν κλιμακωτά άκρα που μπορεί να έχουν ξύλινες μαρκίζες ή κουφώματα. Δύο μεγάλες πόρτες οδηγούν στο συγκρότημα από το νότο και υπάρχει και άλλη πρόσβαση από τα βόρεια και ανατολικά. Μια σειρά από δωμάτια βρίσκονται δίπλα στην ανατολική άκρη του κτηρίου και σε ένα δωμάτιο υπάρχει ένα πηγάδι που μπορεί να προμηθεύει μέρος του νερού που απαιτείται για να γεμίσει η δεξαμενή. Το νερό της βροχής μπορεί επίσης να συλλέγεται για αυτό το σκοπό, αλλά δεν έχουν βρεθεί αποχετεύσεις εισόδου. Οι περισσότεροι μελετητές συμφωνούν ότι αυτή η δεξαμενή θα είχε χρησιμοποιηθεί για ειδικές θρησκευτικές λειτουργίες όπου το νερό χρησιμοποιήθηκε για τον καθαρισμό και την ανανέωση της ευημερίας των λουόμενων και όχι μόνο για μπάνιο.

Αναφορές στα ιαματικά νερά των πηγών καταγράφονται εμπειριστατωμένα από τον Ηρόδοτο, ενώ η υδροθεραπεία καθιερώθηκε ως αποτελεσματική θεραπευτική μέθοδος για πολλές ασθένειες από τον Ιπποκράτη. Στα αρχαιοελληνικά Γυμνάσια καταγράφονται τα πρώτα οργανωμένα λουτρά, που περιελάμβαναν μασάζ αλλά και χρήση αιθέριων ελαίων για τους αθλητές από τον 5ο π.Χ. αιώνα. Μάλιστα, τα πρώτα αυτά δημόσια λουτρά θεμελίωσαν και τη μετέπειτα διαδεδομένη ρωμαϊκή πρακτική των ψυχρών, θερμών και χλιαρών υδάτων στα γνωστά ως "βαλάνεια". Αυτή η πρακτική μετεξελίχθηκε και τελειοποιήθηκε από τους Ρωμαίους, οι οποίοι

ενέταξαν τις θέρμες στην καθημερινότητά τους, με την ευρεία χρήση του τσιμέντου (opus caementicium) να δημιουργεί τις προϋποθέσεις για μεγάλες δημόσιες εγκαταστάσεις και τις καινοτομίες στην ύδρευση, με την κατασκευή υδραγωγείων και δικτύων να οδηγεί στην αρχιτεκτονική και μηχανική τελειότητα των λουτρών που εξαπλώθηκαν σε όλα τα μήκη και πλάτη της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας.

Ίσως η πιο εξέχουσα ιστορία της πισίνας προέρχεται από τους αρχαίους Έλληνες και τους Ρωμαίους. Μια σημαντική αλλαγή στην ποιότητα ζωής συνέβη σε αυτές τις εποχές καθώς ο ατομικός πλούτος αυξήθηκε και, με αυτήν την αύξηση του βιοτικού επιπέδου, ήρθαν πολυτέλειες σαν πισίνες. Το ίδιο το νερό έπαιξε τόσο σημαντικό ρόλο της κοινωνίας για χιλιάδες χρόνια και κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου τοποθετήθηκαν πισίνες παντού και για πολλούς λόγους. Όχι μόνο οι πισίνες θεωρήθηκαν αισθητικές προσθήκες και βελτίωσαν την ομορφιά του καταλύματος (σχεδόν το ίδιο με τις σημερινές πισίνες στα σπίτια μας), αλλά και χρησιμοποιήθηκαν για μπάνιο, υγεία, θρησκευτικές τελετές, κοινωνικοποίηση και πολλά άλλα.

Τον 6ο έως τον 8ο αιώνα π.Χ., οι αρχαίοι Έλληνες είχαν την «Παλαίστρα» που ήταν ουσιαστικά ένας ανοιχτός χώρος, γήπεδο ανάμεσα σε στήλες και αίθουσες όπου κάποιος μπορούσε να έρθει και να παλέψει, να παίξει παιχνίδια με κάποιο είδος μπάλας και άλλες ασκήσεις. Αλλά το πιο σημαντικό ήταν ότι υπήρχαν πισίνες στις παλαίστρες για κολύμπι, μπάνιο και κοινωνικοποίηση των νεων. Χρησιμοποιήθηκαν επίσης από τους Έλληνες και τους Ρωμαίους στρατιωτικούς για να εκπαιδεύσουν τους στρατιώτες για πόλεμο. Ο μεγάλος Έλληνας φιλόσοφος Πλάτων περίπου στο 400 π.Χ. θεωρούσε ότι κάθε παιδί έπρεπε να μάθει να κολυμπά ως μέρος της σωστής εκπαίδευσης μαζί με τα μαθηματικά, τη γραφή, την αστρονομία κ.λπ.

Το 305 μ.Χ. οι Ρωμαίοι έχτισαν μια απίστευτη πισίνα που ήταν πάνω από 900.000 τετραγωνικά πόδια. Αυτή η πισίνα χρησιμοποιήθηκε για κολύμβηση και θερμάνθηκε επίσης από τεράστιες φωτιές στο

υπόγειο κάτω από τα δάπεδα της πισίνας. Οι κολώνες και οι τοίχοι αντλούσαν τη θερμότητα και επαγωγικά θέρμαιναν την πισίνα. Διακοσμούσαν την πισίνα με μάρμαρα και αγάλματα σύμφωνα με την ρωμαϊκή αρχιτεκτονική.

Οι πισίνες ήταν προφανώς σημαντικές στην κοινωνία κατά τη διάρκεια αυτών των εποχών και χρησιμοποιήθηκαν για πολλές δημόσιες και κοινωνικές δραστηριότητες, αλλά κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου οι πισίνες ήταν εξίσου σημαντικές και στα σπίτια. Τόσο οι Ρωμαίοι όσο και οι Έλληνες αυτοκράτορες είχαν τεράστιες περίτεχνες πισίνες με ζωντανά ψάρια. Στην πραγματικότητα, η λέξη «pool» προέρχεται από, «piscine» που σημαίνει ψάρια. Η πρώτη προσαρμοσμένη πισίνα με στυλ τζακούζι σχεδιάστηκε και παραγγέλθηκε από τον Gaius Maecenas, έναν από τους πολιτικούς συμβούλους του Augustus Cesar περίπου το 8 π.Χ. Αυτή η πισίνα υποτίθεται ότι ήταν υπέροχη με καταρράκτες, καταπράσινους κήπους, θέα σε βεράντες, βιβλιοθήκες, βίλες και άλλη απίστευτη

πολυτελή διακόσμηση

Οι Ρωμαίοι μας άφησαν μια τεραστια παρακαταθήκη στο θέμα "πισίνα"

Ετσι οταν πλατσουρίζετε στα νερά μιας ζεστής πισίνας ή χαλαρώνετε στη ζέστη ενός χαμάμ, σκεφτείτε ότι κάνετε ένα caldarium. Η κούρα ομορφιάς δεν μπορεί παρά να περιλαμβάνει και το

στάδιο της... ψυχρολουσίας κι εσείς αν θέλετε μπορείτε να δώσετε λατινικό ορισμό στην κρυοθεραπεία, ήτοι frigidarium. Τώρα, αν προτιμάτε τις μέσες-χλιαρές καταστάσεις, η σχετική ορολογία είναι tepidarium.

σε μια πόλη που δίνει και τον ορισμό του. Τη Σπα στην περιφέρεια της Λιέγης, στο Βέλγιο. Η μικρή αυτή πόλη, διάσημη από τα ρωμαϊκά χρόνια για τα λουτρά της, ως Aquae Sardaanae, απέκτησε ακόμα πιο μεγάλη φήμη το 18ο αιώνα, όταν καθιερώθηκε σαν η βασική λουτρόπολη της Ευρώπης, όπου σύχναζε όλη η “καλή κοινωνία” της Γηραιάς Ηπείρου.

Πισίνες ως χώροι ανταγωνισμού

Η ανταγωνιστική κολύμβηση παρουσιάστηκε για πρώτη φορά στις αρχές του 1800 στη Βρετανία από την Εθνική Εταιρεία Κολύμβησης. Εκείνη την εποχή, υπήρχαν τεχνητές εσωτερικές πισίνες στο Λονδίνο και η Εθνική Εταιρεία Κολύμβησης της Αγγλίας τις χρησιμοποίησε για διαγωνισμούς κολύμβησης. Αυτά τα γεγονότα έγιναν δημοφιλή στην Αγγλία και οδήγησαν στη δημιουργία του Ερασιτεχνικού Συνδέσμου κολύμβησης το 1880.

Βέβαια εκτός από τους αρχαίους Έλληνες και Ρωμαίους πισίνες χρησιμοποιούσαν και άλλοι λαοί στην

αρχαιότητα στην Αραβία , στην Ανατολή και στην Ασία

